

**БОЖЕСТВЕННА
ЛІТУРГІЯ
ПЕРЕДШЕОСВЯЧЕНИХ
ДАРІВ**

РИМ

1984

БОЖЕСТВЕННА

ИТАЛИЯ

ПРЕДШЕОСВЯЩЕННИКЪ

ДАРИВ

1981

1981

**БОЖОЮ МИЛІСТЮ
СМИРЕННИЙ ЙОСИФ
ПАТРІАРХ КИЄВО-ГАЛИЦЬКИЙ
І ВСІЄЇ РУСИ**

**Мир у Господі і Архиєрейське
Благословення**

*Згідно з постановами наших
Священних Синодів Міжепар-
хіяльна Літургична Комісія опра-
цювала переклад Божественної
Літургії Передшеосвячених Да-
рів і його передаємо друком для
вжитку в нашій Помісній Укра-
їнській Католицькій Церкві. Ос-*

новним текстом для українського перекладу послужив Літургікон виданий в Римі 1941 року за благословенням Святого Римського Престолу. Члени Літургічної Комісії добавили до традиційного тексту псалми, які читаються в часі цієї Літургії, щоб улегшити її служіння в українській мові при загальній участі вірних. Тому цей Літургікон може служити не тільки самому священикові, але й вірним.

Літургія Передшеосвячених Дарів є чудовою службою Східної Церкви в часі Великого Посту. Своім покайним змістом, нашими чутливими співами-мелодіями, які так відрізняють цю Лі-

тургію від інших наших Богослужб, вона дає можливість вірним в постний час « добрим подвигом подвизатися, час посту завершити, віру неподільну зберегти, голови невидимих зміїв сокрушити, і переможцями гріха явитись і неосудно досягнути поклонитися святому воскресенню». Такі духовні блага дає ця Літургія благоговійним вірним, що щирим серцем беруть в ній участь. Ця Літургія є великим духовним скарбом на час Великого Посту в очікуванні празника Христового Воскресення в дусі покаяння і душевного в Христі зновуродження.

Колись в Україні цю Літургію пильно служили в часі Великого

Посту. Тепер на чужині в наших поселеннях її служать не так часто, в багатьох малих парафіях її зовсім залишили, вона зникла між нами з великими духовними стратами для наших душ. Через те ми згубили один жемчуг нашої Літургії і її краси. Коли Літургія є також учителем нашої віри, через її затрату ми згубили додаткового вчителя покутного життя і переживання Христових страстей за наше спасення.

Нехай цей новий Літургікон буде нагодою до цього, щоби цю дорогу нашому Народові Літургії ми відновили в наших духовних практиках і почали її служити по всіх парафіях і душпастир-

ствах серед наших поселень. Нехай ця додаткова і призабута молитва Батьків наших праведних допоможе нам в праці над духовним нашим досконаленням, « приносячи плід у всякому добродію й зростаючи у пізнанні Бога, укріплені всякою силою завдяки його славній потузі, щоб осягнути всяку витривалість і довготерпеливість із радістю » (Кол. 1, 10-11).

Передаємо цей Літургікон нашим владикам, священикам, монахам, монахиням і вірним, щоб він став богомільною книгою в часі Великого Посту, і щоб ця Літургія служилася скрізь по наших поселеннях, де б'ється побожне українське серце.

Благословення Господнє на вас,
Того благодаттю і чоловіколю-
бієм, завжди, нині і повсякчас, і
на віки віків. Амінь.

Дано в Римі в день Святого Бо-
гоявлення Господа Бога і Спаса
нашого Ісуса Христа, 6 / 19 січня
1984 р.Б.

✠ Святий Стефан і Кордилья

**БОЖЕСТВЕННА
ЛІТУРГІЯ
ПЕРЕДШЕОСВЯЧЕНИХ ДАРІВ**

*У святу і велику чотириде-
сятницю, коли ієрей має служити
передшеосвячену, на проскомидії
в неділю чинить, як звичайно: і
як поріже перший хліб, і пожер-
твує, і проколе, ріже й інші хліби,
кажучи над кожним з них це: **На
спомин..., Як овечá..., і, Жертвўється..., і, Один з воїнів...***

*Тоді вливає у святу чашу вино
і воду, кажучи, як звичайно; і по-
криває їх священними покровця-
ми, і кадить, мовлячи молитву
предложення. І так зачинає бо-*

жественну літургію, і звершує її, як звичайно.

Коли ж має назнаменувати хліби по призиванні Святого Духа, мовить: **Хліб отó цей...** в однині, тому що є один Христос, а **Хлібї ці**, в множині не казати. І коли має піднести, підносить всі разом, і роздроблює перший приношуваний хліб, і кладе частицю до святої чаші, і вливає теплоту, як звичайно. Тоді бере й інші та кладе їх всіх до кивоту.

Після цього ієрей молиться, як звичайно, і причащається, як звичайно, і виконує божественне священнодійство за уставом.

На читанні часів ієрей в епітрахилі, стоячи перед царськими вратами, починає: **Благословén**

Бог наш... *Читець: Амінь. По О́тче наш... ієрей мовить виголос і входить у святилище.*

І читається 3-й, 6-й і 9-й час, а також обідницю.

При кінці обідниці ієрей входить у святилище й одягається в священничу одягу, тільки назнаменовуючи і цілуючи, не мовлячи при тім нічого, крім Гóсподу помолімся над кожною одягою.

Читець читає Трисвяте, О́тче наш... Гóсподи, помилуй 12 р., Всесвятáя Трóйце... Після цього відкриваються царські врата. Ієрей мовить: Премудрість. Лик: Чеснішу від херувімів... Ієрей: Слава Тобі, Христе́ Бо́же, упова́ння на́ше, слава Тобі. Лик: Слава: і́ нині. Гóсподи, помилуй. Тричі.

Благослові, і ієрей мовить відпуст.

На відпусті поминає святого, якого є храм і якого є день. Царські двері зачиняються.

*Ієрей з дияконом поклоняються перед святою трапезою тричі, кажучи тільки: **Бóже, мїлостивий будь мені грїшному. І** цілують святе євангелїє, святу трапезу і напрестільний хрест. А диякон виходить, і, ставши на звичайнім місці, виголошує:*

Благослові, владїко.

Ієрей, стоячи перед святою трапезою у святилищі голосно мовить:

Благословѣнне царство Отця, і

і Сіна, і Святого Духа нині і повсякчас, і на віки віків.

Лик: Амінь.

І зараз читець:

Прийдіте, поклонімся Цареві нашому Бóгу.

Прийдіте, поклонімся Христові, Цареві нашому Бóгу.

Прийдіте, поклонімся і припадім до самого Гóспода Ісуса Христа, Царя і Бóга нашого.

І читає 103-й псалом. А ієрей, ставши з відкритою головою перед святими дверми, мовить світільничні молитви, значить вечірні, починаючи від четвертої молитви, бо три перші читаються по ектеніях.

ПСАЛОМ 103

Благослові, ду́ше моя́, Го́спода,
Го́споди Бо́же мій, Ти возвелічив-
ся еси́ вельми.

В ісповіданн́я і в́елич-красу́ за-
горну́вся Ти: одива́єшся світлом
як ри́зою.

Ти простира́єш не́бо як ко́-
жу, покрива́ючи во́дами височи́-
ни свої́.

Ти кладеш́ о́блаки на сходжен-
ня сво́є, х́одячи на кри́лах вітря-
ни́х.

Ти твóriш вітри́ а́нгелами свої́-
ми, і слуга́ми свої́ми по́луми́нь вог-
не́нний.

Ти осно́вуєш зе́млю на тв́ерді її́,
не похі́литься на ві́ки вікі́в.

Безо́дня як ри́за оді́ння її́, на го́-
рах ста́нуть во́ди.

Від погрози Твоєї побігнуть, від гóлосу грóму Твогó злякаються.

Звóдяться гóри, і схóдять поля на місце, якé Ти оснóвав їм.

Границю Ти положів, якóї не перéйдуть, ні не повéрнуться, щоб покрити зéмлю.

Посилаєш джерéла в яра́х, посеред гiр перéйдуть вóди.

Вони́ напоюють усіх звірів пільних, дожидають она́гри в спразі своїй.

На них пті́ці небéсні витають, з-посеред скель відадуть гóлос.

Ти напоюєш гóри з височин своїх, пло́дом діл Твої́х наситіть-ся земля.

Ти вирóщуєш траву́ для скóту, і зéла на слóжбу лю́дям:

Щоб видавати хліб із землі, і вино веселить серце чоловіка.

Щоб намастити лице елеем, і хліб серце чоловіка укріпить.

Наситяться дерева пільні, кедри ливанські, що їх ти насадив, там птіці загніздяться.

Журавліне жилище перед веде між ними, гори високі оленям, скелі — прибіжище зайцям.

Ти сотворив місяць задля часу, сонце пізнало захід свій.

Ти положив темряву, і настала ніч, що в ній проходити будуть усі звірі дібровні.

Левенята рикають, щоб схопити і знайти від Бога поживу для себе.

Засіяло сонце, і зібралися, і в леговищах своїх ляжуть.

Вийде чоловік на діло своє, і на працю свою до вечора.

Які то величні діла Твої, Господи, все в премудрості сотворив Ти, сповнилася земля тварі Твоїї.

Це море велике і просторе, там гади, яким нема числа:

Животини малі з великими, там кораблі перепливають.

Змій цей, що Ти його сотворив, щоб насміхатися з нього. Все на Тебе чекає, щоб дати їм поживу у свій час.

Коли Ти дав їм, зберуть, коли Ти відкрив руку Твою, все наповниться благодати.

Коли ж Ти відвернеш лице, вони затривожаться, забереш їхній дух, то щезнуть і повернуться у свій прах.

Пішлеш дýха Твогó, і ствóрені
бúдуть, і Ти обнóвиш лицé землі.

Нехай бúде слава Госпóдня на
вiки, возвеселiться Госпóдь дiла-
ми своїми.

Він спогляне на зéмлю і чiнить,
що вона трясéться, доторкаéться
гiр, і димляться.

Заспiваю Гóсподеві в життi
моiм, Бóгові моéму спiваю, пóки
я є.

Нехай солóдкою бúде йомý бé-
сiда моя, я ж возвеселюся в Гó-
сподi.

Нехай щéзнуть грiшники з зем-
лi, і беззакóнники, щоб iх не бy-
лó. Благословi, душé моя, Гó-
спода.

Сóнце пiзнало захiд свiй, поло-
жив Ти тёмряву, і настала нiч.

Які то величні діла Твої, Господи, все в премудрості сотворив Ти.

Слава, і нині:

Алилу́я, алилу́я, алилу́я, сла́ва
Тобі, Бо́же. *Тричі.*

Молитва четверта.

Невмовкаючими піснями і безперестанними славословленнями святими силами оспівуваний, наповни уста наші хвалінням Твоїм, щоб воздати величення імені Твоєму святому, і дай нам участь і насліддя з усіма, що воістину бояться Тебе і зберігають заповіді Твої, молитвами святої Богородиці і всіх святих Твоїх.

Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклонення, Отцю і Сїну, і Святому Духові, нїні і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва п'ята

Блалословен еси, Господи Боже, вседержителю, що відаєш ум людський, що знаєш, чого потребуємо, багато більше ніж просимо або розуміємо. Сам, чоловіколюбче Царю, в усьому благий, удовольни нас множеством щедрот Твоїх, щоб бездоганною совістю призивати святе ім'я Твоє; і не введи нас у спокусу, але ізбави нас від лукавого, і промислом Твоїм усе на користь нашу учини.

Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклонення, Отцю, і Сїну, і Святому Духові, нїні і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва шоста

Господи, Господн, що держиш усє пречїстою Твоєю долонею, що довготерпиш із-за усіх нас і жалієш за злоби наші, пом'яни щедроти і мїлость Твою, навідай нас Твоєю благаїстю і дай нам унікнути і в остáнок теперішнього дня різних підступів лукавого, і життя наше збережі безпечним благодаттю всесвятóго Твогó Духа.

Мїлістю і чоловіколюбїєм єдинорóдного Твогó Сїна, що з Ним

благословен єси, з пресвятим і благим і животворящим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва сьома

Бóже великий і дівний, що неказанною бла́гістю і багатим про́мислом у́правляєш усім і добра світу нам дарува́в, і дав нам за́пору́ку обіцяного ца́рства дарова́ними нам блага́ми. Ти вчині́в, щоб і мину́лу часті́ну дня ми у́хили́лися від у́сякого зла; дару́й нам і оста́нок непоро́чно доверші́ти перед свято́ю сла́вою Твоєю́, оспівува́ти Тебе́ єдиного благо́го і чоловіколю́бного Бо́га на́шого.

Бо Ти єси Бог наш, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сіну, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва восьма

Бóже великий і всеви́шній, що єдиний ма́єш безсме́ртя, що в світлі живеш неприступним, що всю твар сотворив у премудрості, що розділив між світлом і темрявою, і поставив сонце володіти днем, а місяць та зорі володіти ніччю, що сподобив нас грішних і в теперішній час стати перед лицем Твоїм в ісповідуванні, і принести Тобі вечірне славослов'я; сам, чоловіколю́бче, справ мо́літву на́шу як кади́ло пе́ред Тобо́ю і прийми її

як приємний запах. Пода́й же нам цей вѣчiр і надходячу́ ніч мiрну, одягни́ нас у броню́ свiтла, iзба́ви нас від стра́ху нічно́го і вся́кої рѣчи, що в те́мряві прохóдить. І дай сон, що його́ Ти дарува́в на спочи́нок на́шої нѣмочі, вiльний від уся́ких дияво́льських примáр; так, Владíко, благíх, Подáтелю, неха́й і ми в но́чі на на́ших лóжах, ка́ючись спомина́ємо iм'я́ Твоє́, і просвíчувані по́ученням Твоíх за́повiдей, вста́немо в ду́шевній ра́дості на славослóв'я Твоє́ї блага́сти, прино́сячи мо́литви́ і мо́ління Твоє́му мило́сѣрдю за прогрі́шення на́ші, і всіх люде́й Твоíх, якíх, мо́литвами свято́ї Богоро́дици, в ми́лості наві́сті.

Бо Ти благій і чоловіколюбець Бог єси, і Тобі славу возсилаємо Отцю, і Сїну, і Святому Духові, нїні і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

По закінченні початкового псалма, диякон мовить ектенію:

В мірі Господу помолімся.

Лик: Господи, помилуй.

За мир з висот і спасення душ наших Господу помолімся.

Лик: Господи, помилуй.

За мир всього світу, добрий стан святіх божих церков і з'єднання всіх Господу помолімся.

Лик: Господи, помилуй.

За святій храм цей і тих, що з вірою, благоговінням і страхом божим входять до нього, Господу помолімся.

Лик: Господи, помилуй.

За святішого вселенського Архиєрея (*ім'ярек*) Папу Римського, і за блаженнішого Патріярха нашого (*ім'ярек*), і за преосвященнішого Митрополита нашого Кир (*ім'ярек*) преосвященнішого Архиепископа нашого Кир (*ім'ярек*), боголюбівого Єпископа нашого Кир (*ім'ярек*), чесне пресвітерство, у Христі дияконство, за весь причет і людей Господу помолімся.

Лик: Господи, помилуй.

За Бóгом бережéний нарóд наш,
за правління і все во́їнство Го́-
споду помолі́мся.

Лик: Го́споди, помі́луй.

За го́род цей (*адо* За село́ це
адо За святú обі́тель цю), і за
всякий го́род, краї́ну і за тих, що
вірою живúть в них, Го́споду по-
молі́мся.

Лик: Го́споди, помі́луй.

За до́бре полі́ття, за врожа́й
плóдів земні́х і часі́ мі́рні Го́-
споду помолі́мся.

Лик: Го́споди, помі́луй.

За пла́ваючих, подорожúючих
(на землі́ і в пові́трі), недúжих,

страждаючих, полонених і за спасення їх Господу помолімся.

Лик: Господи, помилуй.

Щоб ізбавитися нам від усякої скорби, гніву, (біді) і нүжди, Господу помолімся.

Лик: Господи, помилуй.

Заступі, спасі, помилуй і охороні нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Лик: Господи, помилуй.

Пресвятү, пречістү, преблагословеннү, славнү Владічицю нашу Богородицю і присиодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе і одін одного, і все життя наше Христү Бóгові віддаймо.

Лик: Тобі, Господи.

Виголос: Бо Тобі налэжить усяка слава, честь і поклонення, Отцю, і Сїну, і Святому Духові, нїні і повсякчас, і на віки віків.

Лик: Амїнь.

І по виголосі, стихословиться 18-у катизму: До Гóспода, коли́ я був у скорбóті... з поклонами на Алилу́я. На кожнім антифоні диякон мовить малу єктенію, а ієрей виголос.

Як зачнеться стихослов'я, ієрей відходить до святого предло́ження і, взявши передшеосвячений Хліб з хлібоносця, кладе його з великим благоговінням на свя́тий дискос, вливши у святу ча́шу вино і воду, як звичайно, не кажучи нічого. І, взявши кадиль-

ницю, кадить зізду і покровці, і покриває їх, нічого більше не кажучи, тільки: **Молітвами святіх отців наіших, Господи Ісусе Христе Бже наш, помілуй нас. Бо ця жертва передшеосвячена і звершена.**

Якщо передшеосвячений агнець здерігається на престолі, перенесення на жертвник звичайно відбувається так:

Іерей, взявши передшеосвячений Хліб з кивота, кладе його з великим благоговінням на святий дискос. І, покадивши зізду і перший покровець, покриває святий Хліб, не кажучи нічого.

Після цього іерей кадить престіл кругом, а диякон іде перед

ним зо свічкою. І, зробивши доземний поклін святим дарам, ієрей кладе дискос на свою голову і переносить його на жертовник, а перед ним іде диякон зо свічкою і кадильницею.

І вливає у святу чашу разом вина і води, як звичайно, не мовлячи нічого. І, взявши кадильницю, кадить покровці, і покриває їх, вже більше нічого не кажучи, ні молитви предложення, але тільки: **Молітвами святіх отців наших, Господи Ісусе Христе Боже наш, помилуй нас.**

Диякон:

Ще і ще в мірі Господу помолімся.

Лик: Господи, помилуй.

Заступі, спасі, помилуй і охороні нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Лик: Господи, помилуй.

Пресвятую, пречистую, преблагословенную, славную Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо.

Лик: Тобі, Господи.

Молитва першого антифона:

Господи, щедрий і милостивий, довготерпеливий і многомилостивий, почуй молитви наші і зваж на голос моління нашого, вчині

з нами знамення на блага, настав нас на путь Твою, щоб ходили ми в істині Твоїй. Возвесели серця наші, щоб боятися імени Твого святого, бо великий єси Ти і твориш чудеса. Ти єси Бог єдиний і немає подібного Тобі між богами, Господи: сильний у милості і благодій у могутності, щоб помагати й утішати, і спасати всіх, що уповають на ім'я святее Твоє.

Виголос:

Бо Твоя є влада і Твоє є царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки віків.

Лик: Амінь.

Диякон:

Ще і ще в мірі Господу помолімся.

Лик: Господи, помилуй.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Лик: Господи, помилуй.

Пресвятую, пречистую, преблагословенную, славную Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе, і одін одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо.

Лик: Тобі, Господи.

Молитва другого антифона:

Господи, не осуджуй нас у Твоїй ярості, ані в гніві Твоїм не карай

нас, але вчині з нами по милості Твоїй, лікарю і зцілителю душ наших. Настав нас до пристановища волі Твоєї; просвіті очі сердець наших на пізнання Твоєї істини і даруй нам останок теперішнього дня, мирний, і безгрішний, і увесь час життя нашого, молитвами Богородиці і всіх святих.

Виголос:

Бо Ти благій і чоловіколюбець Бог еси, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сїну, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Лик: Амінь.

Диякон:

Ще і ще в мирі Господу помолімся.

Лик: Гóсподи, помíлуї.

Заступí, спасí, помíлуї і охоронí нас, Бóже, Твоєю благодáттю.

Лик: Гóсподи, помíлуї.

Пресвятú, пречíстú, преблагословенну, сла́вну Владíчицю на́шу Богорóдицю і приснодíву Марíю, з усіма́ святи́ми пом'яну́вши, самі себе, і одíн одного, і все життя на́ше Христú Бóгові відда́ймо.

Лик: Тобí, Гóсподи.

Молитва третього антифона

Гóсподи Бóже наш, пом'яні нас грíшних і непотрíбних рабів Твої́х, ко́лі призива́ємо святé і по-

клоняємо ім'я Твоє, і не осором нас вичікуванням милости Твоєї, але даруй нам, Господи, все чого просимо, для спасення, і сподоби нас любити і боятися Тебе з усього серця нашого і чинити в усьому волю Твою.

Іерей виголошує:

Бо Ти єси Бог наш, Бог щоб милувати і спасати, і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сїну, і Святому Духові, нїні і повсякчас, і на віки віків.

Лик: Амінь.

По катизмі співається Псалом 140: Господи, візвав я до Тебе... і диякон кадить за уставом.

ПСАЛОМ 140

Господи, візвáv я до Тебе, вiслухай мене.

Приспів: Вiслухай мене, Господи.

Господи, візвáv я до Тебе, вiслухай мене. Почуй гóлос моління мого, коли я взиваю до Тебе.

Вiслухай мене, Господи.

Нехай направиться молитва моя, як каділо перед Тобою, підношення рук моїх, жéртва вечiрня.

Вiслухай мене, Господи.

Положи, Господи, охорóну устáм моїм, і двéрi огорóди губáм моїм.

Не наклонi сéрця мого до словéс лукавства, щоб вигáдувати прiводи для грiхiв.

З людьмі, що чинять беззаконня, і не буду причисленим до вибраних їх.

Нехай покарає мене праведник милістю і обвинуватить мене, а елей грішного нехай не намастить голові моєї.

Бо ще і молитва моя в уподобаннях їх, пожертвовані були при камені судді їх.

Почують слова мої, бо були в силі. Як товща землі розірвалася на землі, розсіялися кісті їх перед а́дом.

Бо до Тебе, Господи, Господи, очі мої, на Тебе уповав я, не відійми душі моєї.

Охорони мене від сіті, яку заставили на мене, і від соблазні тих, що чинять беззаконня.

Впадуть у сіть свою грішники,
єдіний я, аж доки пройду.

ПСАЛОМ 141

Гóлосом моїм до Гóспода візвав
я, гóлосом моїм до Гóспода по-
молився.

Проллю пéред ним моління моé,
печаль мою пéред ним сповіщú.

Коли іщезав від мене дух мій,
то Ти пізнав стежки мої.

На цій путі, по якій я ходів,
скрили сіть на мене.

Дивівся я на право і споглядав,
і не було, хто знав би мене.

Пропала втеча для мене, і нема
хто б шукав душі моєї.

Візвав я до Тебе, Гóсподи, я ска-
зав: Ти єси уповання моé, Ти моя
часть на землі живих.

Зваж на моління моє, бо я дуже упокорений.

Ізбав мене від гонителів моїх, бо вони скріпилися більше мене.

Стихи до стихир на Господи, візбав я:

Віведи із темниці душу мою, щоб сповідуватися імені Твоєму.

Мене ждуть праведники, доки нагородиш мене.

ПСАЛОМ 129

Із глибини візбав я до Тебе, Господи; Господи, почуй голос мій.

Нехай будуть вуха Твої уважливі до голосу моління мого.

Якщо на беззаконня зважатимеш, Господи; Господи, хто встогіть, бо у Тебе очищення є.

Імени Твого ради чекав я на Тебе, Господи, чекала душа моя на слово Твоє, уповала душа моя на Господа.

Від ранньої сторожі до ночі, від ранньої сторожі нехай уповає Ізраїль на Господа.

Бо в Господа милість і багате в Нього ізбавлення. І той ізбавить Ізраїля від усіх беззаконь його.

ПСАЛОМ 116

Хваліть Господа, всі народи, хваліть Його, всі люди.

Бо утвердилася милість Його на нас і істина Господня перебуває на віки.

Коли ж співці почнуть Слава:
і нині, *відкриваються царські*

врата. Вхід з кадильницею. Коли ж мається читати євангеліє, в празник храму, або святого, або страсний тиждень, тоді вхід з євангелієм. Диякон говорить тихо до ієрея: Гóсподу помолімся, а ієрей цю молитву входу.

Молитва входу:

Ввечері і вранці і опівдні хвалимо́, благословимо́, благодаримо́, і молимо́сь до Те́бе, Владі́ко всіх, чоловіколю́бче Гóсподи; напра́в моли́тву на́шу як кади́ло пе́ред Тобо́ю, і не дай нахили́ти серде́ць на́ших до слів або по́мислів лука́вих, але́ изба́в нас від усьо́го, що лови́ть ду́ші на́ші, бо до Те́бе, Гóсподи, Гóсподи, о́чі на́ші, і на Те́бе

ми уповали, не посором нас, Боже наш.

Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклонення, Отцю, і Сїну, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

По закінченні стихир мовить диякон або ієрей голосно:

Премудрість, прости.

І люди співають:

Світло тихе святої слави безсмертного Отця небесного, святого, блаженного, Ісусе Христе, прийшовши на захід сонця, побачивши світло вечірнє, оспівуємо Отця, і Сїна, і Святого Духа, Бога; достоїн єси у всі часи оспівуванням бути голосами преподобни-

ми, Сїну Божий, що даєш життя всьому світу, ради чого весь світ славить Тебе.

Диякон: Б́дьмо ува́жні.

Ієрей: Мир всім.

Диякон: Премудрість. Б́дьмо ува́жні.

Читець співає прокімен.

Диякон: Премудрість.

Читець: З Книги Буття читання.

Диякон: Б́дьмо ува́жні.

Читець читає паремію. Тоді другий прокімен.

Після цього диякон виголошує:

Повеліте.

По закінченні цього, ієрей, держачи свічник зі свічею і кадиль-

ницею обома руками, дивлячись на схід, чинить знак хреста і голосно мовить:

Премудрість, прости.

Обернувшись на захід до народу, знову чинить знак хреста і каже:

Світло Христове просвіщає всіх.

Читець: З книги Притчей читання.

Диякон: БУДЬМО УВАЖНІ.

І читець читає паремію; а якщо на другий день має бути якийсь свято або полиелей, читається паремії празника або святого.

Зачиняються царські врата. По закінченні паремій ієрей каже:

Мир тобі. Диякон: Премудрість.

Читець серед церкви, а звичайно ієрей у святилищі від передньої сторони святої трапези, співає:

Нехай направиться молитва моя як каділо перед Тобою, підношення рук моїх, жертва вечірня.

По співі читця, або ієрея, лик співає те саме.

Читець або священик, стоячи з південної сторони, співає стих 1-й:

Господи, візвав я до Тебе, вислухай мене. Почуй голос моління мого, коли я взиваю до Тебе.

Лик: Нехай направиться...

Читець або ієрей, стоячи зі східної сторони, співає стих 2-й:

Положі, Господи, охорону устам моїм, і двері огороди губам моїм.

Лик: Нехай направиться...

Читець або ієрей, стоячи з північної сторони, співає стих 3-й:

Не наклоні серця мого до словес лукавства, щоб вигадувати приводи для гріхів.

Лик: Нехай направиться...

І знову читець, або священник з передньої сторони святої трапези, співає:

Нехай направиться молитва моя, як кадило перед Тобою.

І лик співає:

Підношення рук моїх, жертва вечірняя.

Треба знати, що, коли читець або ієрей співає: Нехай направиться молитва моя, як кадило перед Тобою... кадить ієрей святу трапезу на початку і в кінці кожного стиха, якого співає; а коли ієрей співає, люди моляться навколішках; коли ж співає лик, ієрей зі служачими в святилищі стає на коліна, молячись. По закінченні робимо три поклони.

*Якщо є празник святого, або храмове свято припаде в посні дні, тоді диякон або ієрей мовить: **Будьмо уважні, і читець прокімен Апостола. Тоді чи-***

*тається Апостол, співається
Алилу́я і читається євангеліє.*

Диякон мовить ектєнію.

Промóвмо всі з усієї душі і з усієї мислі нашої промóвмо.

Лик: Гóсподи, помíлуй.

Гóсподи вседержітелю, Бóже отців на́ших, мо́лимоьь Тобі, ві-слухай і помíлуй.

Лик: Гóсподи, помíлуй.

Помíлуй нас, Бóже, по вели́кій мíлості Тво́їй, мо́лимоьь Тобі, ві-слухай і помíлуй.

Лик: Гóсподи, помíлуй. *Тричі.*

Молитва усильного благання.

Гóсподи Бóже наш, усíльне це молíння приймі від рабів Тво́їх і

помілуй нас по мно́жеству міло-
сти Твоєї, і щедроти Твої́ зішли́ на
нас і на всіх люде́й Твої́х, що очі-
кують від Те́бе бага́тої мілості.

В приходських храмах:

Ще мо́лимо́сь за святішого все-
ле́нського Архиєре́я *ім'ярек* Па́пу
Ри́мського, і за блаже́ннішого Па-
три́ярха на́шого *ім'ярек*, і за пре-
освяще́ннішого Митрополі́та на́-
шого Кир *ім'ярек*, преосвяще́нні-
шого Архиєпі́скопа на́шого Кир
ім'ярек, або боголюбі́вого Єпіс-
копа на́шого Кир *ім'ярек*, за тих,
що слу́жать і послужі́ли у святім
хра́мі цім, і за отці́в на́ших духо́в-
них, і всю во Христі́ бра́тію на́шу.

Лик: Го́споди, помілуй. *Тричі.*

В монастирях:

Ще мо́лимо́сь за святи́шого все-
ле́нського Архиєре́я *ім'ярек* Па́пу
Ри́мського, і за блаже́ннішого Па-
три́ярха на́шого *ім'ярек*, і за пре-
освяще́ннішого Митрополі́та на́-
шого Кнр *ім'ярек*, преосвяще́нні-
шого Архне́піскопа на́шого Кир
ім'ярек, або боголюбі́вого Єпіс-
копа на́шого Кир *ім'ярек*, і за все-
чесні́ших отці́в на́ших Архиман-
дрі́та *ім'ярек*, Протоігу́мена *ім'я-*
рек, Ігу́мена *ім'ярек*, за тих, що
служа́ть і послужі́ли у святи́й
обі́телі цій, і за отці́в на́ших ду-
ховни́х, і всю во Хри́сті бра́тію
на́шу.

Лик: Го́споди, помі́луй. *Тричі.*

Ще мо́лимо́сь за Бо́гом бере-

жéний наро́д наш, за правлі́ння і за все во́їнство.

Лик: Го́споди, поми́луй. *Тричі.*

Ще мо́лимо́сь за предсто́ячих люде́й, що очіку́ють від Те́бе вели́кої і бага́тої ми́лости, за тих, що твóрять нам ми́лостиню, і за всіх правосла́вних христия́н.

Лик: Го́споди, поми́луй. *Тричі.*

Виголос:

Бо милості́вий і чоловіколю́бець Бог єси́, і Тобі сла́ву возсила́ємо, Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́хові, ні́ні і повсякча́с, і на ві́ки ві́ків.

Лик: Амі́нь.

Знову диякон мовить ектенію.

Помоліться, оглашенні, Господеві.

Лик: Господи, помилуй.

Вірні, за оглашених помолімся, щоб Господь помилував їх.

Лик: Господи, помилуй.

Огласів їх словом істини.

Лик: Господи, помилуй.

Відкрив їм євангеліє правди.

Лик: Господи, помилуй.

Приєдинів їх до святої своєї соборної і апостольської церкви.

Лик: Господи, помилуй.

Спасі, помилуй, заступі й охороні їх, Боже, Твоєю благодаттю.

Лик: Господи, помилуй.

Оглашенні, голови ваші Господеві приклоніть.

Лик: Тобі, Господи.

Молитва за оглашених:

Боже, Боже наш, создателю і створителю всього, що хочеш, щоб усі спаслися і прийшли до розуміння істини, споглянь на Твоїх рабів оглашених і izbав їх від давньої омани і підступу супротивного; і призові їх до вічного життя, просвіщаючи їх душі і тіла, і приєднуючи їх до словесного

Твогó ста́да, якé ім'ям Твої́м свя-
ти́м назива́ється.

Виголос:

Щоб і вони́ з на́ми сла́вили пре-
чесне́ і вели́чне ім'я́ Твоє́, Отця́,
і Сїна, і Свято́го Дýха, нїні́ і по-
всякчас, і на віки віків.

Лик: Амінь.

Ієрей простирає ілтон.

Диякон:

Всі оглаше́нні, вийдіть; огла-
ше́нні, вийдіть; всі оглаше́нні, вий-
діть, щоб ніхто́ з оглаше́нних не
залиши́вся, тільки вірні; ще і ще
в мірі Го́споду помолі́мся.

Лик: Го́споди, помі́луй.

Це кажеється тільки аж до середи четвертого тижня посту; а від середи четвертого тижня, як ієрей виголосить: Щоб і вони з нами славили..., диякон мовить і ці прошення, тільки на службах передшеосвячених дарів, хоч би і в празничний день, крім субот і неділь:

Всі оглашенні, вийдіть; оглашенні вийдіть; всі, що до просвічення, приступіть: помоліться ви, що до просвічення.

Лик: **Господи, помилуй.**

Вірні, за братів, що до святого просвічення готуються, і спасення їх, Господу помолімся.

Лик: **Господи, помилуй.**

Щоб Господь Бог наш утвердив їх і укріпив.

Лик: Господи, помилуй.

Просвітив їх просвіченням розуму і благочестя.

Лик: Господи, помилуй.

Сподобив їх у належащу пору купелі зновубуття, відпущення гріхів, і одезі нетління.

Лик: Господи, помилуй.

Новородив їх водою і духом.

Лик: Господи, помилуй.

Дарував їм звершення віри.

Лик: Господи, помилуй.

Приєднав їх до святого свого і вибраного стада.

Лик: Господи, помилуй.

Спасі, помилуй, заступі і охороні їх, Бóже, Твоєю благодаттю.

Лик: Гóсподи, помилуй.

Ви, що до просвічення, гóлови ва́ші Гóсподеві приклоніть.

Лик: Тобі, Гóсподи.

Молитва за тих, що готують-ся до святого просвічення.

Яві, Владіко, лице́ Твоє на тих, що готуються до святого просвічення, і прагнуть стрясті гріховну сквернь, озорі їх помисел, упевні їх у вірі, утверді в надії, соверші в любові, вчині чесніми членами Христа Твого, що дав себе як избавління за душі наші.

Виголос:

Бо Ти єси просвічення наше, і
Тобі славу возсилаємо, Отцю, і
Сіну, і Святому Духові, нині і
повсякчас, і на віки віків.

Лик: Амінь.

Диякон:

Всі, що до просвічення, вийдіть;
ви, що до просвічення, вийдіть;
всі оглашенні вийдіть, щоб ніхто
з оглашених не залишився, тільки
вірні; ще і ще в мирі Господу
помолімся.

Лик: Господи, помилуй.

*Досі те, що від середи четвер-
того тижня посту.*

Молитва вірних перша:

Боже великий і хвальний, що животворящою смертю Христа Твого переставив нас від тління в нетління, Ти вільно всі наші почуття від пристрасного умертвіння, поставивши їм за доброго провідника внутрішню розсудливість; і око, отже, нехай не пристане ні на який погляд лукавий, а слух нехай буде замкнений для пустих слів, язик же нехай очіститься від слів непристойних; очість же наші губи, що хвалять Тебе, Господи; учини, щоб руки наші здержувалися від злих учинків, а діяли тільки те, що добровільно Тобі, утверджуючи всі наші члени і мислі благодаттю Твоєю.

Диякон:

Заступі, спасі, помилуй і охороні нас, Бóже, Твоєю благодаттю.

Лик: Гóсподи, помилуй.

Диякон: Премудрість.

Ієрей виголошує:

Бо Тобі належить всяка слава, честь і поклонення, Отцю, і Сїну, і Святому Духові, нїні і повсякчас, і на віки віків.

Лик: Амінь.

Диякон:

Ще і ще в мірі Гóсподу помолімся.

Лик: Гóсподи, помилуй.

Молитва вірних друга:

Владіко святій, преблагій, молимо Тебé багáтого в мiлостi, мiлостивий будь нам грiшним; i сотвори нас достoйними прийняти єдинорoдного Твогo Сiна i Бoга нашoго, царя слави. Ось бо прецiсте Йогo тiло, i животворяща кров, що в цей час входять у невидимому супроводi мнoжества воїнства небесного, мають предложитися на цiй тaйнiй трапезi, а їх причастя неосудно нам даруй, щоб ми осяяні ними мислєним oком, стали синами свiтла i дня.

Диякон:

Заступи, спаси, помилуй i со-

храні нас, Бóже, Твоєю благодаттю.

Лик: Гóсподи, помілуй.

Диякон: Премудрість.

Іерей виголошує:

За даром Христа Твого, що з ним благословен єси, з пресвятим і благим і животворящим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки віків.

Лик: Амінь. *І співається:*

Нині сили небесні з нами невидимо служать: ось бо входить цар слави, ось жертва тайна совершенна супроводиться в славі. З вірою і любов'ю приступім, щоб нам причасниками життя вічного бути: алилуя, алилуя, алилуя.

Як це ж співається, входить диякон північною стороною у святилище, відчиняє царські врата, кадить святу трапезу тільки посередині тричі, і святе предложення і ієрея, і ставши разом, мовлять: **Нїні сіли небесні... тричі.**

І, поклонившись тричі, відходять до предложення; і взявши ієрей воздух, кладе на рамено дияконові, святий же дискос з божественними таїнами бере правицею і кладе на свою голову; чашу ж з вином, взявши в свою лівицю, несе при грудях.

А диякон, тільки з кадильницею йде попереду і кадить часто; йдучи ж нічого не мовлять. Увійшовши у святилище, кладе

їх ієреї за звичаєм на святій трапезі, здіймає покровці зі святих дарів і покриває їх воздухом, не мовлячи над ними нічого, тільки їх кадить. І по вході зі святими дарами, як кінчиться: **Ніні сили небесні...**, творимо три поклони. І зачиняються царські врата.

Диякон виходить на звичайне місце і мовить:

Співним вечірню молитву нашу Господеві.

Лик: Господи, помилуй.

За предложені і передшеосвячені чесні дари Господу помолімся.

Лик: Господи, помилуй.

Щоб чоловіколюбець Бог наш, прийнявши їх у святій і пренебесний і мисленний свій жертівник, як приємний запах духовний, зіслав нам божественну благодать і дар Святого Духа, помолімся.

Лик: Господи, помилуй.

Щоб ізбавитися нам від усякої скорби, гніву, (біді) і нужди, Господу помолімся.

Лик: Господи, помилуй.

Молитва по поставленні святих таїн.

Боже невимовних і невидимих таїн, в Тебе є сховані скарби премудрости і розуму; Ти відкрив нам служіння цієї служби, і з-за багатого Твого чоловіколюбія поставив нас грішних принести То-

бі дарі і жёртви за наші гріхі і людські невідання; Ти сам, невидимий царю, що твориш діла великі і недослідні, славні і надзвичайні, яким немає числа, споглянь на нас, недостойних рабів Твоїх, що стоять перед святим цим жертівником, як перед херувімським Твоїм престолом, на якому єдинородний Твій Син і Бог наш спочиває під страшними таїнствами, що лежать перед нами; визволивши і нас, і вірних людей Твоїх від усякої нечистоти, освяти дусі і тіла всіх нас освяченням невід'ємним, щоб ми з чистим сумлінням, з незасоромленим лицем, з просвіченим серцем причащаючися цих божественних святощів і оживотворю-

вані німи, з'єдинілися з самим Христом Твоїм, істинним Богом нашим, що сказав: хто їсть моє тіло і хто п'є мою кров, в мені перебуває і я в ньому: щоб ми, як поселиться і житиме в нас Слово Твоє, Господи, стали храмом пресвятого і поклоняємого Твого Духа, визволені від усякого диявольського підступу, що доконується ділом, або словом, або помислом, і одержали обіцяні нам блага, з усіма святими Твоїми, що від віку Тобі благовгодні були.

Диякон:

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Лик: Господи, помилуй.

Вéчера всьогó звéршеного, свя-
то́го, мірного і безгрішного у Го-
спода просім.

Лик: Пода́й, Го́споди.

Ангела міру, вірного наставни-
ка, хоронітеля душ і тілєс на́ших
у Го́спода просім.

Лик: Пода́й, Го́споди.

Прóщення і відпúщення гріхів
і прогрішєнь на́ших у Го́спода
просім.

Лик: Пода́й, Го́споди.

Дóброго і пожитóчного дúшам
на́шим і міру для світу у Го́спо-
да просім.

Лик: Пода́й, Го́споди.

Оста́лий час житт́я на́шого в

мірі і покайні скінчити у Господа просім.

Лик: Пода́й, Госпо́ди.

Християнської кончини життя нашого, безболісної, бездоганняї, мирної, і доброго одвіту на страшнім судищі Христовім просім.

Лик: Пода́й, Госпо́ди.

Єдність віри і причастя Святого Духа випросивши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу́ Бо́гові відда́ймо.

Лик: Тобі, Госпо́ди.

Ієрей виголошує:

І сподоби нас, Владіко, зі сміливістю, неосудно сміти призивати Тебе́, небесного Бо́га Отця́, і мовити.

Лик:

Отче наш, Ти, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам днесь, і прости нам довгі наші, як і ми прощаємо довжникам нашим, і не введи нас у спокусу, але збави нас від лукавого.

Іерей виголошує:

Бо Твоє єсть царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки віків.

Лик: Амінь.

Іерей: Мир всім.

Лик: І духові твоєму.

Диякон:

Гóлови ва́ші Господе́ві прикло-
ніть.

Лик: Тобі, Го́споди.

Ієрей, схиляючись молиться.

Бо́же, єди́ний благи́й і мило-
се́рдний, що живе́ш на висóтах і
спогляда́єш на смире́нних, спо-
глянь милосе́рдним о́ком на всіх
люде́й Твої́х, і захорони́ їх; і спо-
до́би всіх нас неосúдно причасті-
тися цих Твої́х животворя́щих
таї́н; бо пе́ред Тобо́ю ми схили́ли
свої́ гóлови, очі́куючи від Те́бе
бага́тої мило́сти.

Виголос:

Благода́ттю і щедро́тами і чоло-
віколю́бієм єдиноро́дного Сїна

Твогó, що з ним благословén єсї, з пресвятїм і благїм і животворящим Твоїм Дўхом, нї-ні і повсякчás, і на віки віків.

Лик: Амїнь.

Ієрей молиться:

Зглянься, Гóсподи Ісўсе Христé Бóже наш, від святогó жилища Твогó і від престóлу слави царства Твогó і прийдї, щоб освятїти нас, Ти, що вгорї з Отцём сидїш і тут з на́ми невидимо перебу́в-еш, і сподóби нас могўтною Тво-єю рукóю подáти нам пречїсте Твоé тіло і чеснў кров, а чéрез нас всїм лю́дям.

По молитві ж ієрей і диякон поклоняються тричі, мовлячи:

Бóже, милостівий будь мені грішному.

А ієрей, коли ще покриті божественні дари, вложивши руку, доторкається животворящого Хліба з благоговінням і великою пошаною. І, коли диякон мовить:

Будьмо уважні.

Ієрей виголошує:

Передшеосвячене святее святим.

Лик:

Єдин свят, єдин Господь, Ісус Христос, на славу Бога Отця. А-мінь.

Ієрей відкладає святий воздух, диякон же входить у святилище і, ставши коло ієрея,

мовить:

Роздробі, владіко, святій хліб.

Ієрей роздроблює його з великою увагою на чотири часті, мовлячи.

Роздроблюється і розділюється агнець божий, роздроблюваний і нероздільний, що його завжди їдять і ніколи не з'їдають, але причасників він освячує.

І вкладає частицю в чашу, нічого не кажучи; диякон вливає теплоту до чаші, не мовлячи нічого і стоїть оподалік.

Лик же співає причасний: Споживіте і збагніте, що благій Господь: алилґя, алилґя, алилґя.

Якщо читалося апостол і євангеліє святого або храма, співа-

ється і другий указаний причасний.

Ієрей же мовить:

Дияконе, приступі.

І, прийшовши диякон, творить поклін благоговійно, просячи прощення, і мовить:

Отó прихóджу до безсмёртного царя і Бóга на́шого.

І: Подáй мені, владі́ко, чесне́ і святе́ ті́ло Го́спода і Бóга і Спа́са на́шого Ісúса Христа́.

Ієрей же, взявши одну частицю святих таїн, дає дияконові, мовлячи:

Ім'ярек священодияконові, подається чесне́ і святе́ і пречісте

тіло Гóспода і Бóга, і Спáса нáшого Ісýса Христá на відпýщення гріхів його́ і на життя́ вічне.

І диякон, поцілувавши руку, що подає йому, відходить і стоїть за святою трапезою; і, схиливши голову, молиться, як і ієрей, кажучи: Вірю, Гóсподи... і проче. Подібно і ієрей, взявши одну частицю святих таїн, мовить:

Чесне́ і пресвяте́ тіло Гóспода і Бóга і Спáса нáшого Ісýса Христá подається мені *ім'ярек* ієреєві, на відпýщення гріхів моїх і на життя́ вічне. Амінь.

І, схиливши голову, молиться, кажучи:

Вірю, Гóсподи, і ісповідую, що Ти єси воістину́ Христóс, Син Бóга

живого, що прийшов у світ грішників спасти, з яких перший я.

Також:

Вечері Твоєї тайної днесь, Сїну Божий, мене причасника прийми, бо ворогам Твоїм тайни не повім і поцілунку не дам Тобі, як Юда, але, як розбійник, сповідаюся Тобі:

Також:

Пом'яни мене, Господи, коли прийдеш у царстві Твоїм.

Пом'яни мене, Владико, коли прийдеш у царстві Твоїм.

Пом'яни мене, Святий, коли прийдеш у царстві Твоїм.

Нехай не на суд і не в осудження буде мені причастя святих

Твоїх таїн, Гóсподи, а на зцілення душі і тіла.

Бóже, милостівий, будь мені грішному.

Бóже, очисти мої гріхи і помилуй мене.

Без чнсла нагрішив я, Гóсподи, прости мені.

І так причащаються святих таїн зі страхом і всякою дбайливістю.

Ієрей, взявши губку, обтирає руку, кажучи: Слава Тобі, Бóже, тричі. І поцілувавши губку, кладе її на місце.

Диякон же, взявши святий дискос, підносить над святу чашу і спрятує святе, не кажучи нічого; і, поклонившись тричі, від-

чиняє царські врата, і, взявши святу чашу, мовить:

Приступіте.

Лик співає:

Благословлю Гóспода на всякий час. Аلیلúя.

Причастя вірних відбувається, як на літургії Йоана Золотоустого.

Ієрей, причащаючи, мовить:

Чесно́го, і пресвято́го, і пречис- того тіла Гóспода і Бо́га, і Спа́са на́шого Ісúса Христа́ причаща- ється раб бо́жий (раба́ бо́жа) *ім'я- рек* на відпúщення гріхів своїх і на життя вічне. Амінь.

Тоді ієрей кадить святе, від- дає кадило дияконові і, взявши

святий дискос, кладе на голову диякона; а диякон, взявши його з благоговінням, звертається до народу, нічого не мовлячи, відходить до предложення і кладе його.

Ієрей же поклонившись, взявши святу чашу і обернувшись до людей, мовить тихо:

Благословén Бог, що просвічує і освячує нас.

І голосно:

Зáвжди, нiнi i повсякчac, i на вiки вiкiв.

І відносить святе до предложення.

Лик: Амінь.

Благодаримó Тебé, Христé Бóже наш, що сподóбив есі нас б́ути причáсниками Твогó пречíстого т́іла і Твоéї чеснóї крóви, прол́итої за весь св́іт, на відп́ущення гр́ихів, та́їнства Твогó прóмислу. Алил́уя, алил́уя, алил́уя.

Диякон мовить:

Прóсті, прийня́вши божéственних, свят́их, пречíстих, безсмéртних, небéсних і животворя́щих, страшн́их Христóвих та́їн, достóйно благодарím Гóспода.

Лик: Гóсподи, помíлуй.

Заступí, спасí, помíлуй і охоронí нас, Бóже, Твоéю благодáттю.

Лик: Гóсподи, помíлуй.

Вечір весь звёршений, святій, мірний і безгрішний віпросивши, самі себе, і одін одного, і все життя наше Христу́ Бóгові відда́ймо.

Лик: Тобі, Гóсподи.

Іерей молиться тихо:

Благодаримó Тебе́, Спа́са всіх Бóга, за всі блага́, які Ти пода́в нам, і за прича́стя свято́го тіла і крóви Христа́ Твогó, і мо́лимо́сь до Те́бе, Владі́ко чоловіколю́бче: захорони́ нас під покрóвом крил Твоі́х, і дай нам аж до остáннього на́шого віддиху досто́йно прича́тисся Твоі́х святощів, на про́свічення душі́ і тіла, в насліддя не́бесного ца́рства.

Виголос:

Бо ти єси освячення наше і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сїну, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки віків.

Лик: Амінь.

Ієрей: В мірі вийдім.

Лик: В імені Господнім.

Диякон: Гóсподу помолімся.

Лик: Гóсподи, помілуй.

Ієрей виголошує заамвонну молитву:

Владіко вседержителю, Ти всю твар премудрістю створів і невимовним Твоїм промислом, і великою благістю ввів нас в ці священні дні, на очищення душ і тілєс, на здержання пристрастей, для

надії воскресення; Ти в сорока́ днях вручив скрижа́лі, богомпи́сані письменá угодникові Тво́єму Мойсе́єві, пода́й і нам, благій, до́брим по́двигом подвиза́тися, час по́сту заверши́ти, віру неподі́льну зберегти́, го́лови неві́димих змі́в сокруши́ти, і перемо́жцями гріха́ яві́тись, і неосу́дно дости́гнути поклоні́тися свято́му воскресенню. Бо благослови́лося і просла́вилося пречесне́ і вели́чне ім'я́ Тво́є, Отця́, і Сі́на, і Свято́го Ду́ха, ніні́ і повсякча́с, і на віки вікі́в.

Лик: Амінь.

Будь ім'я́ Господне́ благословене́не від ніні́ і до віку. *Тричі. І Псалом 33.*

Благословлю Гóспода на всякий час, зáвжди хвала Йогó в устáх моїх.

У Гóсподі похва́литься ду́ша моя, неха́й почу́ють ла́гідні і возвеселя́ться.

Возвели́chte Гóспода зо мно́ю, і вознесі́мо ім'я́ Йогó вкúпí.

Я шука́в Гóспода, і Він віслу́хав мене́, і від усі́х скорбо́т моїх избáвив мене́.

Приста́пíть до Ньогó і просві́тіться, і лиця́ ва́ші не постида́ються.

Оце́й убо́гий візва́в, і Госпо́дь віслу́хав його́, і від усі́х скорбо́т його́ спас його́.

Ополчи́ться а́нгел Госпо́день навкру́г тих, що боя́ться Йогó, і избáвить їх.

Вкусіте і відіте, що благий Господь; блажен муж, що уповає на Нього.

Бійтеся Господа, всі святії Його, бо нема недостатку в тих, що бояться Його.

Багаті збідніли і зголодніли, а тим, що шукують Господа не забракне ніякого добра.

Прийдіте, чада, послухайте мене, страху Господнього навчуйте вас.

Хто є той чоловік, що, люблячи життя, бажає відіти дні благі?

Стримає язик свій від зла і губи твої, щоб не говорити лесть.

Відхилися від зла і твори добро, шукай миру і біжи за ним.

Очі Господні на праведних, а уші Його на молитву їх.

Лице́ ж Госпо́дне проти тих, що твóрять зло, щоб ви́коренити з землі пам'ять їх.

Візва́ли пра́ведні, і Госпо́дь ви́слухав їх, і від усі́х скорбо́т їх ізба́вив їх.

Блі́зький Госпо́дь до сокру́шених се́рцем, і смире́нних ду́хом спасе́.

Бага́то скорбо́т у пра́ведних, і від усі́х них ізба́вить їх Госпо́дь.

Охоро́няє Госпо́дь всі ко́сті їх, ні одна́ з них не сокру́шиться.

Смерть грішників лю́та, і ті, що нена́видять пра́ведного, згріша́ть.

Ізба́вить Госпо́дь ду́ші рабів свої́х, і не згріша́ть усі, що упова́ють на Ньóго.

Молитва на споживання святих Дарів:

Господи Боже наш, що ввів нас в ці священні дні, і зробив нас причасниками страшних Твоїх таїн, приєднай нас до Твого словесного стада і вчинй нас наслідниками Твого царства, нині і повсякчас і на віки віків. Амінь.

*Ієрей виходить і, ставши на звичайнім місці, роздає антидор.
І після цього мовить:*

Благословення Господнє на вас, Того благодаттю і чоловіколюбієм завжди, нині і повсякчас, і на віки віків.

Лик: Амінь.

Диякон: Премудрість.

Лик: Чеснішу від херувімів і незрівняно славнішу від серафімів, що без зотління Бóга Слово породила, сýщу Богородицю, Тебé величаємо.

Іерей: Слава Тобі, Христе́ Бо́же, упова́ння на́ше, слава Тобі.

Лик: Слава: і нині. Го́споди, помі́луй. *Тричі.* Благослові.

Іерей:

Христос істинний Бог наш, мо́литвами пречістої своєї Ма́тері, (*і проче за днем і святого, ім'я рек, якого є храм, і якого є день*), і всіх святі́х, помі́лує і спасе́ нас, як бла́гий і чоловіколюбець.

Лик: Амінь.

*Так робить відпуст до стра-
ного тижня: бо у страшний тиж-
день кажутся свій відпуст:*

Господь, що гряде на вольную
страсть спасення нашего ради,
Христос истинный Бог наш, мо-
литвами пречистой своей Матери,
святых славных и всехвальных
апостолов, святых праведных бо-
гоотцев Иоакима и Анни, и всех
святых помилует и спасет нас, як
благий и чоловіколюбець.

*Кінець божественної літургії
передшеосвячених Дарів.*

МОЛИТВИ ПО СВЯТИМ ПРИЧАСТЮ

Коли гідно запричастишся животворящих таїнственних дарів, заспівай зараз з радости, вельми благодари й оце тепло з душі говори Богові:

Слава Тобі, Бóже. Слава Тобі, Бóже. Слава Тобі, Бóже.

Тоді оцю благодарну молитву

Благодарю Тебе, Гóсподи Бóже мій, що Ти не відкінув мене грішного, але сподобив мене б́ути причасником Твоїх святощів. Благодарю Тебе, що Ти сподобив мене недостóйного причастітися Твоїх пречістих і небесних дарів. Але,

Владіко Чоловіколюбче, Ти, що
ради нас умер і воскрес та дару-
вав нам ці страшні і животворя-
щі таїнства на благодіяння й о-
свячення душ і тіл наших, дай,
щоб вони були й мені на зцілення
душ і тіла, на прогнання всього
супротивного, на просвічення о-
чей мого серця, на мир моїх ду-
шевних сил, на віру непостідну,
на любов нелицемірну, на повно-
ту мудрости, на додержування
Твоїх заповідей, на збільшення
Твоїї божественної благодати і
на присвоєння Твого царства: щоб
я, ними охоронюваний у Твоїй
святості, завжди пам'ятав про
Твою благодать і вже жив не для
себе, але для Тебе, нашого вла-
діки і доброчинця, і так, відій-

шóвши з цьóго життя в надїї на життя вічне, досягну́в непроминаючого спокóю, де безнастанний гóлос тих, що торжествують, і безконéчна насоло́да тих, що оглядáють невимóвну красоту́ Твогó обличчя, бо Ти єси́ істинне пра́гнення і несказáнна радíсть тих, що Тебé люблять, Христé, Бóже наш, і Тебé оспівує все сотворíння на віки. Амíнь.

Молитва св. Васи́ля Велико́го

Владíко Христé Бóже, царю́ віків і творче всьóго, б́лагодарю́ Тебé за всі б́лага, якими́ Ти мене́ обдару́вав, і за причáстя Твої́х пре́чистих і животворя́щих та́їнств. Тому́ блага́ю Тебé, благíй і чоловіколю́бче: охорони́ мене́ під Тво-

їм покрóвом і в тіні крил Твоїх та обдаруй мене чістою совістю, щоб я аж до мого останнього віддиху достóйно причащався Твоїх святощів на відпущення гріхів і на життя вічне. Бо Ти є хліб життя, джерело святости, подáтель благ, і Тобі славу возсилаємо з Отцем і Святим Духом, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва

св. Йоана Золотоустого

Таїнствéнно удостоївшись б́ути причáсником Твогó пречістого тіла і чесної крóви, оспівую і благословлю, поклоняюся і славлю і величаю спасіння Твої, Гóсподи, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

Молитва св. Йоана Дамаскина

Бóже, Бóже мій, непостоянний і невідимий вогню, Ти, що чїниш Ангелів своїх вогнем горющим, Ти, що в Твоїй несказанній любові передав мені на поживу Твоє божественне тіло і прийняв мене за причасника свого божества ради прийняття Твого пречистого тіла і чесної крові: проникни усе моє тіло і дух, крізь мої кістки і мозки! Гріхи мої спали, дүшу мою просвіти й ум мій проясни! Тіло освяти й обитель в мені сотвори разом із благословенним Твоїм Отцем і всесвятим Дүхом, щоб і я був у Тобі завжди, заради молитов Твоєї пречистої Матері і всіх святих Твоїх. Амінь.

Інша молитва

Господи Ісусе Христе, Боже наш! Нехай Твоє святе тіло буде мені на життя вічне і Твоя чесна кров на відпущення гріхів! А оце благодарення, нехай буде мені на радість, здоров'я і потіху. На Твоєму ж страшному й другому пришестю сподоби мене грішного достойним станути праворуч слави Твоєї, молитвами Твоєї пречистої Матері і всіх святих.

Молитва до Пресвятої Богородиці

Пресвята Владичице Богородице, світло моєї затьмареної ду-

ші, надіє, покрóве, прибíжище, потíхо і радóсте моя! Благодарю Тебе, що Ти сподóбила мене недостóйного б́ути причáсником пречíстого тіла і чесної крóви Сіна Твогó. Алé Ти, що породíла істинне світло, просвітí духóві очі мого сёрця! Ти, що породíла джерело безсмёртя, оживí мене, умёртвленого грíхом! Ти, мило-стíвого Бóга милосёрдна Мáти, помíлуй мене і дай мені говíння і сокрушénня в сёрці моім і сми-рénня у мíслях моїх і вíзволення з полóну думóк моїх! І сподóби мене аж до остáнного віддиху неосúдно приймáти святощí пре-чíстих таїнств на зцíлення душі й тіла! Дай мені теж сльóзи покаян-ня і спóвіді, щоб я величáв і сла-

вив Тебе по всі дні мого життя,
бо Ти благословенна і препрославлена
на віки. Амінь.

*Кінець молитов по святім
Причастю.*